

SDRUŽENÍ
AUTOMOBILOVÉHO
PRŮMYSLU

Dohoda o založení "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR"

Článek I Účastníci dohody

■ **Sdružení automobilového průmyslu**

Opletalova 55
110 00 Praha 1
IČ: 17048826
dále jen AutoSAP

■ **Svaz dovozců automobilů**

Kubánské nám. 11
100 00 Praha 10
IČ: 60446528
dále jen SDA

■ **Svaz prodejců a opravářů motorových vozidel České republiky (SAČR)**

Přepeřská 1809
511 01 Turnov
IČ: 62691708
dále jen SAČR

Článek II Technický, organizační a administrativní partner (arbitrážní centrum - "appointing authority")

■ **IBS expertises s r.o.**

Litvínovská 609/3,
190 00 Praha 9
IČ: 28453239
dále jen IBS

Článek III Předmět dohody

AutoSAP, SDA a SAČR založily "Rozhodčí a mediační institut AutoSAP/SDA/SAČR", jehož posláním je řešit mimosoudní cestou majetkové spory mezi výrobcí motorových vozidel nebo jejich dovozci/importéry a jejich autorizovanými obchodníky a autorizovanými servisy, vyplývající ze smluv uzavřených mezi výše uvedenými subjekty/právníckými osobami a to prostřednictvím rozhodčích a mediačních řízení.

Zároveň tito účastníci dohody prohlašují, že činnost tohoto rozhodčího a mediačního institutu zajišťuje jako arbitrážní centrum IBS, přičemž realizace rozhodčích a mediačních řízení je popsána v dokumentu "Rozhodčí a mediační institut AutoSAP/SDA/SAČR". Účastníci dohody si zároveň vyhražují právo jmenovat kdykoliv jiné arbitrážní centrum, než je uvedené v čl. 2 této dohody.

Článek IV Závěrečná ustanovení

Tato dohoda se uzavírá na dobu neurčitou. Platnost a účinnost této dohody je dána dnem podpisu všech účastníků dohody a IBS.

Tato dohoda může být ukončena vzájemnou dohodou všech jejích účastníků nebo odstoupením kteréhokoli účastníka dohody a to písemným oznámením o odstoupení zaslaným ostatním účastníkům dohody. Odstoupit od dohody může písemným oznámením i IBS, aniž se tím ukončí platnost celé této dohody.

Nedílnou součástí této dohody jsou Přílohy č. I, č. II a č. III.

Změny a doplňky této dohody a výše uvedených příloh mohou být prováděny po schválení všemi účastníky dohody pouze písemnou formou.

Tato dohoda je vyhotovena ve čtyřech výtiscích. Po jednom výtisku obdrží všichni účastníci dohody, čtvrtý výtisk IBS.

Účastníci dohody i IBS prohlašují, že s obsahem dohody souhlasí a na důkaz toho připojují podpisy svých oprávněných zástupců.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem 1.června 2013.

.....
za AutoSAP

.....
za SDA

.....
za SAČR

.....
za IBS

**Příloha č. I –
Základní dokument**

SDRUŽENÍ
AUTOMOBILOVÉHO
PRŮMYSLU

**"Rozhodčí a mediační
institut
AutoSAP/SDA/SAČR"**

Zakládající a participující sdružení:

■ **Sdružení automobilového průmyslu**

Opletalova 55
110 00 Praha 1
IČ: 17048826
dále jen AutoSAP

■ **Svaz dovozců automobilů**

Kubánské nám. 11
100 00 Praha 10
IČ: 60446528
dále jen SDA

■ **Svaz prodejců a opravářů motorových vozidel České republiky (SAČR)**

Přepěřská 1809
511 01 Turnov
IČ: 62691708
dále jen SAČR

Technický, organizační a administrativní partner:
(arbitrážní centrum - "appointing authority")

■ **IBS expertises s r.o.**

Litvínovská 609/3,
190 00 Praha 9
IČ: 28453239
dále jen IBS

Kontaktní adresa:

IBS expertises s.r.o.
Rozhodčí a mediační institut
AutoSAP/SDA/SAČR
Litvínovská 609/3
190 00 Praha 9

Účel:

Sdružení automobilového průmyslu, Svaz dovozců automobilů a Svaz prodejců a opravářů motorových vozidel České republiky iniciovaly, navrhly a na základě smlouvy založily "Rozhodčí a mediační institut AutoSAP/SDA/SAČR", jehož posláním je řešit mimosoudní cestou majetkové spory mezi výrobcí motorových vozidel nebo jejich dovozci/importéry a jejich autorizovanými obchodníky a autorizovanými servisy, vyplývající ze smluv uzavřených mezi výše uvedenými subjekty/právníckými osobami a to prostřednictvím rozhodčích a mediačních řízení. Nezáleží přitom na tom, zda jsou výrobci motorových vozidel, jejich oficiální dovozci a smluvní obchodníci/dealeři členy výše uvedených tří sdružení.

Zásadním předpokladem rozhodčích a mediačních řízení s využitím "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR" je ovšem existence platné smlouvy mezi výrobcí nebo importéry motorových vozidel a jejich autorizovanými obchodníky a autorizovanými servisy, ve které je rozhodčí a mediační doložka.

Při řešení sporů, kde se bezprostředně nevyžaduje autoritativní rozhodnutí, ale důraz se klade na mimosoudní, rychlé, efektivní a levné řešení oboustranně akceptovatelným smírem, na kompromis a na dohodu v tomto smyslu, přichází do úvahy **mediační řízení** vedené odborně fundovaným mediátorem. Takové řízení umožňuje dosáhnout přijatelného úspěchu (win-win) oběma stranám sporu.

U sporů vyžadujících autoritativní řešení umožňuje "Rozhodčí a mediační institut AutoSAP/SDA/SAČR" provést **rozhodčí řízení** neboli arbitráž s rozhodčím senátem ad hoc (pro jednotlivé, konkrétní případy), jako alternativní mimosoudní metodu projednávání a rozhodování sporů mezi dvěma stranami sporu. Jde především o spory vyplývající ze smluv uzavřených mezi výše uvedenými subjekty/právníckými osobami. Základní právní úpravu tu představuje zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů (včetně zákona č. 19/2012 Sb.).

Dále je nutné vycházet z okolnosti, že mezi výrobcí a dovozci motorových vozidel a jejich autorizovanými obchodníky a autorizovanými servisy existují smlouvy o prodeji vozidel, o servisu, příp. o prodeji náhradních dílů, a ty se v mnoha ustanoveních řídí ne českým, ale komunitárním právem, zejména pak několika nařízenými Evropské komise (tzv. blokovými výjimkami). Stávající smlouvy (přínejmenším pro oblast prodeje vozidel) musí mít podle Nařízení Komise (ES) č. 1400/2002 rozhodčí doložky, ve kterých je zakotveno, jaká ustanovení smlouvy jsou předmětem případného rozhodčího řízení a také určen rozhodce (v dosavadní praxi kupříkladu Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky).

V souvislosti s ustavením "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR" se všem výrobcům/dovozcům motorových vozidel a jejich dealerům zároveň předkládá vzor rozhodčí a mediační doložky. Tuto rozhodčí a mediační doložku mohou zakomponovat do nových smluv nebo po souhlasu smluvního partnera jednoduchým dodatkem nahradit novou doložkou doložku stávající. Pokud se tak stane, případný spor bude v souladu s doložkou řešit "Rozhodčí a mediační institut AutoSAP/SDA/SAČR" v rámci mediačního nebo rozhodčího řízení.

Po 1.červnu 2013 bude pro oblast prodeje nových motorových vozidel platit Nařízení Komise (EU) č. 330/2010, které neobsahuje právo na rozhodčí řízení/arbitráž. Je však možné, že Evropská komise zakotví do Vysvětlující brožury dokument ACEA (Sdružení evropských výrobců automobilů) "Code of

good practice". Tento "kodex dobrého chování" obsahuje i ustanovení, že každá ze smluvních stran má právo obrátit se ve sporu, který se týká plnění smluvních závazků na nezávislého znalce nebo rozhodce.

V každém případě je ustavení a činnost "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR" v zájmu jak výrobců motorových vozidel, dovozců/importérů i jejich autorizovaných obchodníků a autorizovaných servisů. Jeho existence a rozhodčí i mediační řízení může totiž mnoha sporům do určité míry předcházet, uzavřít je smírem díky mediaci nebo je řešit skutečně respektovaným rozhodčím rozhodnutím. Rychle, efektivně, méně nákladně a hlavně mimosoudně bez nežádoucích afér v médiích a bez poškozování dobrého image výrobců motorových vozidel nebo jejich dovozců/importérů a jejich autorizovaných obchodníků a autorizovaných servisů.

■ **Klíčové pojmy:**

Mediace/mediační řízení

Mediace je jedním z alternativních způsobů řešení sporů (ADR nebo-li Alternative Dispute Resolution). Tato moderní metoda představuje jiné řešení sporu než prostřednictvím soudu nebo rozhodce. Není postavena na konfrontaci, ale upřednostňuje jednání a smírné řešení sporu. Je dobrovolná, strany se jí zúčastní na základě svého souhlasu, resp. mediační doložky ve smlouvě, a každá ze stran může mediaci kdykoliv ukončit. Vše, co během mediace zazní, je zcela důvěrné, jednání není přístupné nikomu kromě stran.

Mediace neboli mediační řízení představuje vyjednávání o smírném řešení sporu za aktivní účasti třetí osoby - mediátora. Jde o zcela dobrovolný postup stran, který vychází z jejich přání ukončit spor smírným způsobem na základě oboustranně přijatelného konsenzu – tedy bez nutnosti zahájit rozhodčí nebo soudní řízení. Jedná se přitom o neautoritativní metodu, neboť mediátor nemá ve sporu pravomoc k vydání závazného rozhodnutí ani pravomoc donucovací. Mediátor nerozhoduje, ani nesoudí. Tento de facto nezávislý "manažer" přináší do problému odborný náhled zvenčí. Usiluje o vyřešení situace, nikoliv o vítězství ve vedeném řízení.

Mediační řízení se realizuje ústním projednáním sporu. Strany si během jednání před mediátorem sdělí své výchozí požadavky a mediátor je následně zapracuje do návrhu dohody o smíru. Každá ze stran může mediaci kdykoliv ukončit (např. ztratí-li důvěru v nestrannost mediátora atd.). V případě úspěchu je výsledkem mediace dobrovolná, vzájemně přijatelná dohoda. Mediace končí vydáním písemného mediačního smíru. Jinak mediaci nevyklučuje soudní či rozhodčí/arbitrážní řízení, pokud v mediačním řízení není dosaženo dohody.

Ačkoliv mediaci/mediační řízení nemůže zcela nahradit soudní nebo rozhodčí řízení, protože některé spory vyžadují autoritativní rozhodnutí, nabízí však efektivní, rychlejší a levnější alternativu jejich řešení. Mediaci zpravidla vede obě strany sporu nejprve k odbourání psychických bariér a následně k objektivnějšímu vzájemnému pochopení, ke společnému hledání shody či kompromisu, což je základem akceptovatelného smíru a k případné dohodě v tomto duchu. Výhodou mediačního řízení je rovněž okolnost, že při takovém řešení sporů nedochází k přerušování obchodních vazeb mezi firmami, jak je tomu často při soudním nebo arbitrážním řízení. To značně zvyšuje šance, že jakmile strany svůj spor vyřeší, budou schopny nadále udržovat korektní obchodní i osobní vztahy. Mediaci je v praxi úspěšná až v 90 % obchodních sporů.

Díky uvedeným výhodám je mediaci vysoce efektivním a celosvětově uznávaným prostředkem řešení sporů, který umožňuje oběma stranám sporu dosáhnout úspěchu (princip win-win). V zemích s justicí na vysoké úrovni (USA, Německo atd.) je mediaci značně rozšířená zejména pro svoji rychlost, nízké náklady a úspěšnost. Vyzdvihován je fakt, že strany účastníci se mediaci také nemusejí striktně řešit otázky práva příslušného k jejich sporu. Výsledek vyjednávání pak ani nemusí být v souladu s právním názorem na věc, ale bývá konsenzem mezi zájmy stran sporu.

Rozhodčí řízení

Rozhodčí řízení neboli arbitráž je alternativní mimosoudní metoda projednávání a rozhodování majetkových sporů mezi stranami. Základní právní úpravu představuje zákon č. 216/1994 Sb., o

rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů (včetně zákona č. 19/2012 Sb.). Na jeho základě se strany mohou dohodnout, že jejich případné spory nebudou řešit soudy, ale budou řešeny buď rozhodčím řízením u stálého rozhodčího soudu nebo rozhodčím řízením ad hoc (pro jednotlivé, konkrétní případy).

Podstatu rozhodčího řízení představuje ustanovení § 2 odst. 1 uvedeného zákona:

"Strany se mohou dohodnout, že o majetkových sporech mezi nimi, s výjimkou sporů vzniklých v souvislosti s výkonem rozhodnutí a sporů vyvolaných prováděním konkursu nebo vyrovnání, k jejichž projednání a rozhodnutí by jinak byla dána pravomoc soudu, má rozhodovat jeden nebo více rozhodců anebo stálý rozhodčí soud."

Z tohoto zákona také vyplývá, že rozhodčí řízení umožňuje řešit prakticky všechny spory, které mají majetkový základ – tzn., že předmět sporu lze ocenit v penězích (výslovně jsou vyňaty pouze případy související s konkurzem a exekucí). Bez ohledu na okolnost, zda jde o spor směřující k povinnosti plnit, činit, popřípadě zdržet se určitého jednání, či o spor na určení konkrétního práva nebo právního vztahu. Spor se tedy může týkat jak věcí, tak práv. Majetková hodnota může být jak hmotná, tak nehmotná.

Základem rozhodčího řízení je platná písemná smlouva o rozhodci nebo příslušné ujednání o rozhodčím řízení, které je součástí uzavřené smlouvy a označuje se jako rozhodčí doložka. Strany mohou také rozhodnutí přenést spor do rozhodčího řízení učinit až po vzniku sporu a uzavřít samostatnou smlouvu o rozhodci. V obou případech půjde o platnou rozhodčí smlouvu jen tehdy, bude-li uzavřena písemně. Samotné rozhodčí řízení může být vedeno před rozhodci určenými v rozhodčí smlouvě či později stranami vybranými, v obou případech se označuje jako rozhodčí řízení ad hoc. Další možností je rozhodčí řízení vedené u stálého rozhodčího soudu.

Výsledkem rozhodčího řízení je tzv. rozhodčí nález, který svým charakterem a formou odpovídá rozsudku vydávanému obecnými soudy. Rozhodčí nález musí být písemný, podepsaný rozhodcem, jeho výrok musí být alespoň stručně odůvodněn (pokud se strany nedohodnou jinak) a nabývá právní moci doručením. Po nesplnění povinností uložených straně, která ve sporu nebyla úspěšná, se stává rozhodčí nález vykonatelným a tedy současně exekučním titulem.

Rozhodčí nález může být zrušen pouze na návrh obecným soudem, a to z taxativně vymezených důvodů uvedených v zákoně o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů. Jedná se však vesměs pouze o důvody vyplývající z procesních pochybení, z důvodů na straně rozhodce a neplatnosti rozhodčí doložky (rozhodčí smlouvy) nebo kvůli povaze sporu, který nelze řešit arbitráží. Soud však nemůže zkoumat podstatu sporu a nemůže tedy právní názor rozhodce nijak hodnotit či dokonce měnit.

V porovnání se soudním řízením přináší rozhodčí řízení významné výhody. Především je mnohem rychlejší – zpravidla bývá ukončeno během několika málo týdnů nebo měsíců. Tuto rychlost umožňuje procesní úprava, která znemožňuje obstrukce nebo vyhýbání se spravedlnosti. Další výhodou jsou nižší náklady na rozhodčí řízení ve srovnání se soudní cestou (podle povahy sporu i o 50 % a více).

Rozhodčí řízení je jednoinstanční, nelze se tedy dále odvolávat, protahovat neúměrně řízení. Díky neveřejnosti arbitráže nehrozí medializace a vynášení citlivých obchodních informací na veřejnost. Rozhodce je vázán absolutní mlčenlivostí, které ho mohou zbavit jen strany sporu nebo soud.

■ **Stávající klíčové právní předpisy s ohledem na rozhodčí doložky v dealerských smlouvách**

Pro oblast nákupu a prodeje nových automobilů platí do 31. května 2013 o 3 roky prodloužené Nařízení komise (ES) č. 1400/2002 ze dne 31. července 2002 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě v odvětví motorových vozidel (tzv. bloková výjimka).

Toto nařízení obsahuje v článku 3 Všeobecné podmínky pod bodem 6. právo obrátit se ve sporu na nezávislého znalce nebo rozhodce:

6. Výjimka se uplatňuje pod podmínkou, že vertikální dohoda poskytuje každé straně právo odvolat se ve sporu vztahujícím se k plnění jejich smluvních povinností k nezávislému znalci nebo rozhodci. Tyto spory se mohou mimo jiné vztahovat k:

- a) dodacím povinností,
 - b) stanovení nebo dosažení prodejních cílů,
 - c) provádění skladových požadavků,
 - d) provádění povinností poskytovat nebo používat předváděcí vozidla,
 - e) podmínkám pro prodej různých značek,
 - f) otázce, zda zákaz působit z neoprávněného místa podnikání omezuje schopnost prodejce jiných motorových vozidel, než jsou osobní vozy nebo lehká užitková vozidla rozšiřovat jeho podnikání, nebo
 - g) otázky, zda ukončení dohody je odůvodněno důvody uvedenými ve výpovědi.
- Právo uvedené v první větě se nedotýká práva každé strany obrátit se na vnitrostátní soud.
Smlouvy v intencích tohoto nařízení obsahují rozhodčí doložky.
Pro poprodejní oblast (servis, náhradní díly) platí od 1.června 2010 do 31.května 2023:

- Nařízení Komise (EU) č. 461/2010 ze dne 27.května 2010 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě v odvětví motorových vozidel.

Toto nařízení žádné právo na řešení sporů smluvních stran prostřednictvím rozhodce neobsahuje.
Nařízení je doplněno materiálem

- Sdělení Komise / Doplnkové pokyny k vertikálním omezením v dohodách o prodeji a opravách motorových vozidel a distribuci náhradních dílů pro motorová vozidla (2010/C 138/05).

Pro mediaci v rámci EU platí:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES ze dne 21.května 2008, o některých aspektech mediace v občanskoprávních a obchodních věcech.

Důležité související české zákony:

-Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů (včetně zákona č. 19/2012 Sb.).

- Zákon č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů (zákon o mediaci).

- Zákon č. 513/1991 Sb. (obchodní zákoník) - upravuje postavení podnikatelů, obchodní závazkové vztahy, jakož i některé jiné vztahy s podnikáním související, a zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství.

■ **Klíčové právní předpisy - stav od 1.června 2013**

Pro oblast nákupu a prodeje nových automobilů bude od 1.června 2013 platit Nařízení komise (EU) č. 330/2010 ze dne 20.dubna 2010 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě (tzv. obecná či všeobecná bloková výjimka). Toto nařízení žádné právo na řešení sporů smluvních stran prostřednictvím rozhodce neobsahuje.

Pro poprodejní oblast (servis, náhradní díly) platí od 1.června 2010:

- Nařízení Komise (EU) č. 461/2010 ze dne 27.května 2010 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě v odvětví motorových vozidel.

Toto nařízení žádné právo na řešení sporů smluvních stran prostřednictvím rozhodce neobsahuje.

Nařízení je doplněno materiálem

- Sdělení Komise / Doplnkové pokyny k vertikálním omezením v dohodách o prodeji a opravách motorových vozidel a distribuci náhradních dílů pro motorová vozidla (2010/C 138/05).

Pro mediaci v rámci EU platí:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES ze dne 21.května 2008, o některých aspektech mediace v občanskoprávních a obchodních věcech

Důležité související české zákony:

-Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů (včetně zákona č. 19/2012 Sb.).

- Zákon č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů (zákon o mediaci).
- Zákon č. 513/1991 Sb. (obchodní zákoník) - upravuje postavení podnikatelů, obchodní závazkové vztahy, jakož i některé jiné vztahy s podnikáním související, a zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství.

■ **Založení a činnost "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR"**

"Rozhodčí a mediační institut AutoSAP/SDA/SAČR" je založen na základě třístranné Dohody o založení "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR" uzavřené Sdružením automobilového průmyslu, Svazem dovozců automobilů a Svazem prodejců a opravářů motorových vozidel České republiky (SAČR). Tato dohoda obsahuje i ustanovení o jmenování arbitrážního centra.

Příloha č. II - Mediační řízení u "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR"

■ Mediační řízení

a) základní zásady a výhody

Jedná-li se o jednodušší spor, který se týká práv a povinností vyplývajících oběma smluvním stranám z dealerské smlouvy a který svojí povahou může být předmětem mediace, přednostně se řeší mediačním řízením. Mediace je jedním z alternativních způsobů řešení sporů (ADR nebo-li Alternative Dispute Resolution). Tato moderní metoda představuje jiné řešení sporu než prostřednictvím soudu nebo rozhodce. Není postavena na konfrontaci, ale upřednostňuje jednání a smírné řešení sporu. Je dobrovolná, strany se jí zúčastní na základě svého souhlasu, resp. mediační doložky ve smlouvě, a každá ze stran může mediaci kdykoliv ukončit. Vše, co během mediace zazní, je zcela důvěrné, jednání není přístupné nikomu kromě stran.

Mediační řízení představuje ústní projednání sporu, které vede zkušený, odborně fundovaný mediátor, který nemá ve sporu pravomoc k vydání závazného rozhodnutí ani pravomoc donucovací. Mediátor nerozhoduje, ani nesoudí. Tento de facto nezávislý "manažer" přináší do problému odborný náhled zvenčí. Usiluje o vyřešení situace, nikoliv o vítězství ve vedeném řízení. Mediace zpravidla vede obě strany sporu nejprve k odbourání psychických bariér a následně k objektivnějšímu vzájemnému pochopení. Při mediačním řízení se hledá řešení na základě přijatelného smíru nebo dohody, kompromisu, což umožňuje další nenarušené obchodní i osobní vztahy a spolupráci. Mediace je v praxi úspěšná až v 90 % obchodních sporů.

Úspěšné mediační řízení končí vydáním mediačního smíru, který může být vydán jako oboustranně závazná a vykonatelná dohoda o smíru.

Mediace přitom nevylučuje soudní či rozhodčí řízení, pokud není dosaženo smíru/dohody.

Díky uvedeným výhodám je mediace vysoce efektivním a celosvětově uznávaným prostředkem řešení sporů, který umožňuje oběma stranám sporu dosáhnout úspěchu (princip win-win). V zemích s justicí na vysoké úrovni (USA, Německo atd.) je mediace značně rozšířená zejména pro svoji rychlost, nízké náklady a úspěšnost. Vyzdvihován je fakt, že strany účastníci se mediace také nemusejí striktně řešit otázky práva příslušného k jejich sporu. Výsledek vyjednávání pak ani nemusí být v souladu s právním názorem na věc, ale bývá konsenzem mezi zájmy stran sporu.

b) průběh mediačního řízení

V mediačním řízení se řeší mimosoudní cestou majetkové spory mezi výrobcí motorových vozidel nebo jejich dovozci/importéry a jejich autorizovanými obchodníky a autorizovanými servisy, vyplývající ze smluv uzavřených mezi těmito subjekty/právníckými osobami, pokud se tyto subjekty na základě vzájemné dohody rozhodly pro mediační řízení.

Mediační řízení prostřednictvím "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR" je kromě obecných zásad mediace koncipováno na základě následujících kritérií:

- maximální jednoduchost, bez zbytečné byrokracie,
- operativnost a rychlost jednání,
- nízké náklady,
- realizace v intencích zákona o mediaci, který ovšem upravuje jen výkon a účinky mediace prováděné zapsanými mediátory.

1. Mediační řízení se uskuteční na základě žádosti jedné nebo obou stran sporu a mezi těmito stranami/subjekty uzavřené rozhodčí a mediační doložky. Žádost o mediační řízení se podává písemně na adresu arbitrážního centra IBS. Musí obsahovat:

- název žádající firmy (příp. obou společně žádajících firem), adresu sídla a identifikační číslo,
- stručný popis podstaty a okolností sporu.

2. IBS určí/jmenuje do 15 dnů po obdržení žádosti mediátora v daném sporu. Vybere ho ze seznamu mediátorů, který je veden u IBS. Obsahuje fyzické osoby, které

- jsou starší 18 let,
- mají plnou způsobilost k právním úkonům,
- jsou bezúhonné,
- jsou odborně způsobilé,

- byly při zařazení do seznamu mediátorů navrženy nebo odsouhlaseny AutoSAP, SDA a SAČR.

Jmenovaný mediátor pak bezodkladně informuje písemně žádající stranu sporu (nebo obě strany sporu, pokud žádaly obě zároveň) o datu a místě konání prvního mediačního jednání. To se koná zpravidla v sídle IBS.

Byla-li žádost o provedení mediace podána pouze jednou stranou sporu, informuje jmenovaný mediátor písemně druhou stranu sporu o žádosti o provedení mediace a požádá ji o účast na prvním mediačním jednání. Odmítne-li strana sporu, která o mediaci nepožádala, zúčastnit se tohoto jednání, mediátor o této skutečnosti pořídí zápis. Ten zašle neprodleně straně sporu, která o mediaci požádala.

3. Při prvním mediačním jednání, kterého se zúčastní výhradně mediátor a zástupci obou stran sporu, mediátor seznámí strany sporu

- se zásadami a s účelem mediace,
- s tím, co lze nebo nelze od mediace očekávat (např. že mediační dohoda není spojena s žádnými veřejnoprávními účinky, že zahájením mediace se nijak nestaví promlčecí lhůty atd.),
- s povinností mlčenlivosti,
- se svou nestranností,
- s předmětem sporu,
- s náklady mediace,
- s okolností, že zahájením mediace není dotčeno právo stran sporu obrátit se na soud.

Před zahájením jednání se strany dohodnou o době, po kterou má mediace probíhat. Mediátor se v průběhu mediačního jednání všemožně snaží o dosažení oboustranně akceptovatelného řešení sporu. K dosažení takového cíle postupuje podle vlastního uvážení a znalostí, vždy bez zbytečného prodlužování jednání. Pokud to mediátor považuje za účelné, může provést oddělené slyšení každé z obou stran sporu. Jestliže o to strany sporu požádají, mediátor vyhotovuje zápis o průběhu jednání, který on i zástupci stran sporu podepíší. Zápis je důvěrný, poskytuje se jen oběma stranám sporu.

Je-li možné, spor se uzavře smírem už při prvním jednání. V případě potřeby mediátor určí datum a místo dalšího jednání, případně po souhlasu obou stran i účast dalších osob.

4. Mediace je ukončena

- písemným uzavřením smíru formou mediační dohody, podepsané mediátorem a stranami sporu,
- písemným prohlášením mediátora doručeným stranám sporu, že mediaci ukončuje pro neúčast stran sporu na mediačním jednání nebo dospěje-li k důvodnému závěru, že pokračování mediace už není účelné a efektivní, nebo že některá ze stran sporu zaslala mediátorovi písemný nesouhlas s pokračováním mediace,
- uplynutím předem stranami sporu dohodnuté doby mediace,
- uzavřením písemné dohody obou stran sporu o ukončení mediace a jejím doručení mediátorovi.

5. Náklady mediace se skládají

- z administrativního poplatku,
- z odměny mediátora.

Administrativní poplatek zaplatí obě strany sporu a jeho výše činí 1.000,- Kč. Tento poplatek se již nevrací.

Výše hodinové odměny mediátora, pokud se strany sporu nedohodnou s mediátorem nebo IBS jinak, činí 2.500,- Kč za každou započatou hodinu mediačního jednání. Mediátor má právo i na náhradu hotových výdajů (pokud nějaké prokazatelně vzniknou, např. cestovné, náklady na pořizování opisů a kopií apod.).

Náklady mediace jsou splatné do 7 dnů ode dne ukončení mediace. Tyto náklady v souladu s dohodou stran sporu o jejich rozdělení vyúčtuje IBS jedné straně sporu nebo oběma stranám sporu fakturou, obsahující předepsané náležitosti daňového a účetního dokladu.

■ **Mediační doložka**

Mediační jednání je zakotveno v rozhodčí a mediační doložce (viz Příloha č. III - Rozhodčí řízení "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR").

Příloha č. III -

Rozhodčí řízení u "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR"

■ Rozhodčí řízení

a) základní zásady a výhody

Rozhodčí řízení neboli arbitráž je alternativní mimosoudní metoda projednávání a rozhodování majetkových sporů mezi stranami. Základní právní úpravu představuje zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů (včetně zákona č. 19/2012 Sb.). Na jeho základě se strany mohou dohodnout, že jejich případné spory nebudou řešit soudy, ale budou řešeny buď rozhodčím řízením u stálého rozhodčího soudu nebo rozhodčím řízením ad hoc (pro jednotlivé, konkrétní případy) prostřednictvím tzv. arbitrážních center.

Z tohoto zákona také vyplývá, že rozhodčí řízení umožňuje řešit prakticky všechny spory, které mají majetkový základ – tzn., že předmět sporu lze ocenit v penězích (výslovně jsou vyňaty pouze případy související s konkurzem a exekucí). Bez ohledu na okolnost, zda jde o spor směřující k povinnosti plnit, činit, popřípadě zdržet se určitého jednání, či o spor na určení konkrétního práva nebo právního vztahu. Spor se tedy může týkat jak věcí, tak práv. Majetková hodnota může být jak hmotná, tak nehmotná.

V daném případě se jedná o mimosoudní řešení sporů mezi výrobcí motorových vozidel nebo jejich dovozci/importéry a jejich autorizovanými obchodníky a autorizovanými servisy, vyplývajících ze smluv uzavřených mezi výše uvedenými subjekty/právníckými osobami obsahujícími rozhodčí doložku a to prostřednictvím rozhodčího řízení.

Výsledkem rozhodčího řízení je tzv. rozhodčí nález, který svým charakterem a formou odpovídá rozsudku vydávanému obecnými soudy. Rozhodčí nález musí být písemný, podepsaný rozhodcem, jeho výrok musí být alespoň stručně odůvodněn (pokud se strany nedohodnou jinak) a nabývá právní moci doručením. Po nesplnění povinností uložených straně, která ve sporu nebyla úspěšná, se stává rozhodčí nález vykonatelným a tedy současně exekučním titulem.

Rozhodčí nález může být zrušen pouze na návrh obecným soudem, a to z taxativně vymezených důvodů uvedených v zákoně o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů. Jedná se však vesměs pouze o důvody vyplývající z procesních pochybení, z důvodů na straně rozhodce a neplatnosti rozhodčí doložky (rozhodčí smlouvy) nebo kvůli povaze sporu, který nelze řešit arbitráží. Soud však nemůže zkoumat podstatu sporu a nemůže tedy právní názor rozhodce nijak hodnotit či dokonce měnit.

V porovnání se soudním řízením přináší rozhodčí řízení významné výhody. Především je mnohem rychlejší – zpravidla bývá ukončeno během několika málo týdnů nebo měsíců. Tuto rychlost umožňuje procesní úprava, která znemožňuje obstrukce nebo vyhýbání se spravedlnosti. Další výhodou jsou nižší náklady na rozhodčí řízení ve srovnání se soudní cestou (podle povahy sporu i o 50 % a více).

Rozhodčí řízení je jednoinstanční, nelze se tedy dále odvolávat, protahovat neúměrně řízení.

Díky neveřejnosti arbitráže nehrozí medializace a vynášení citlivých obchodních informací na veřejnost. Rozhodce je vázán absolutní mlčenlivostí, které ho mohou zbavit jen strany sporu nebo soud.

b) průběh rozhodčího řízení / jednací řád

V rozhodčím řízení se řeší mimosoudní cestou majetkové spory mezi výrobcí motorových vozidel nebo jejich dovozci/importéry a jejich autorizovanými obchodníky a autorizovanými servisy, vyplývající ze smluv uzavřených mezi těmito subjekty/právníckými osobami, pokud se tyto subjekty na základě vzájemné dohody nerozhodly pro mediační řízení.

1. Výše uvedené spory rozhoduje tříčlenný rozhodčí senát. Jeden rozhodce je zástupcem jmenovaným buď AutoSAP (jde-li o spor, kde jedna strana je výrobcem automobilů) nebo zástupcem jmenovaným SDA (jde-li o spor, kde jedna strana je dovozcem automobilů), druhý rozhodce je

zástupcem jmenovaným SAČR (prakticky vždy bude jednou ze stran sporu autorizovaný obchodník nebo autorizovaný servis) a třetí rozhodce - předseda senátu - je zástupcem IBS (tzv. arbitrážního centra). AutoSAP, SDA, SAČR a IBS budou delegovat pro konkrétní rozhodčí řízení rozhodce z vlastních seznamů rozhodců. Jedná se o zletilé osoby, splňující podmínky pro výkon této funkce ve smyslu zákona o rozhodčím řízení a také splňující odborné i morální požadavky na řádné rozhodování v rozhodčím řízení. Při rozhodování se rozhodci řídí hmotným právem pro spor rozhodným podle příslušných právních norem České republiky. Mohou však spor rozhodnout i podle zásad spravedlnosti, avšak jen tehdy, jestliže je k tomu strany výslovně pověřily.

2. Rozhodčí řízení se uskuteční na základě žádosti/žaloby (návrhu na vydání rozhodčího nálezu) jedné nebo obou stran sporu na základě mezi nimi uzavřené rozhodčí a mediační doložky. Žádost o rozhodčí řízení se podává písemně na adresu arbitrážního centra IBS. Musí obsahovat alespoň rámcově náležitosti, které jsou vyžadované pro žalobu příslušnými ustanoveními občanského soudního řádu. Tedy alespoň:

- označení stran, u právnických osob se uvede název firmy, sídlo/adresa, identifikační číslo,
- žalobní nárok,
- skutečnosti, o které se žaloba opírá, na kterých je založen žalobní nárok, označení důkazů, kterých se žalobce dovolává,
- hodnotu předmětu sporu.

3. IBS po obdržení žádosti oznámí tuto skutečnost AutoSAP, SDA a SAČR a přezkoumá, zda žaloba může být předmětem rozhodčího řízení u "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR". Tedy, zda se jedná o spor, který se týká práv a povinností vyplývajících oběma smluvním stranám z dealerské smlouvy a její rozhodčí doložky. Pokud tomu tak není, sdělí to písemně se zdůvodněním adresátovi/adresátům žaloby nebo vyzve žalobce k odstranění vad žaloby a poskytne mu k tomu příslušnou lhůtu. Pokud tomu uvedené okolnosti nebrání, přistoupí IBS bez zbytečného odkladu k zahájení rozhodčího řízení.

4. Rozhodčí řízení zahájí IBS tím, že požádá AutoSAP nebo SDA a SAČR o určení vždy jednoho rozhodce pro dané rozhodčí řízení ("ad hoc"). Jakmile IBS obdrží jména delegovaných rozhodců, určí předsedu senátu.

5. IBS zašle oběma stranám sporu oznámení o ustavení rozhodčího senátu a o zahájení rozhodčího řízení. Sdělí jim jména rozhodců a podle povahy věci také buď datum i místo konání prvního rozhodčího řízení (v dostatečném předstihu alespoň 14 dnů), nebo je nejprve vyzve k písemnému stanovisku k žalobě. Každá ze stran je oprávněná podat námitku proti podjatosti rozhodce nebo předsedy rozhodčího senátu, pokud by se důvodně domnívala, že jejich poměr k věci vyvolává pochybnost o nepodjatosti. Lhůta pro takové stanovisko činí 15 dní. Pokud se žalovaná strana v této lhůtě nevyjádří zasláním stanoviska, má se za to, že žalobou uplatňovaný nárok v plném rozsahu uznává a skutková tvrzení žalobce se považují za nesporná. Rozhodčí řízení může v takovém případě proběhnout a může být rozhodnuto i bez ústního jednání.

6. Ústní rozhodčí řízení se koná zpravidla v sídle IBS a je vždy neveřejné. Kromě rozhodčího senátu se ho účastní jen zástupci obou stran sporu. Rozhodčí řízení se koná a rozhodnutí vydává v českém jazyce. Na žádost některé ze stran sporu je možné zajistit i tlumočení do cizího jazyka a překlad rozhodnutí (případně dalších písemností).

Rozhodci řeší spor tak, aby bylo zachováno rovné postavení stran, všem stranám byla zaručena stejná možnost uplatnění jejich práv a bez zbytečných formalit a průtahů byl zjištěn skutkový stav věci nezbytný pro objektivní rozhodnutí sporu. O ústním jednání požizuje předseda rozhodčího senátu zápis. Uvede v něm číslo sporu, místo a datum konání ústního jednání, označení stran, případně jejich zástupců, jména rozhodců, stručný popis průběhu jednání, včetně požadavků stran.

Pokud se nepodaří rozhodčí řízení uzavřít při jediném jednání, předseda rozhodčího senátu může nařídit jednání další. Doplnující dotazy předsedy senátu mohou být stranám zasílány nejenom písemně na adresy, které strany uvedly, nebo dodáním do datové schránky, pokud to strany umožní. Pro odpovědi platí totéž.

7. Ve věci sporu rozhoduje senát rozhodčím nálezem. Ten je přijat většinou hlasů rozhodců. Rozhodčí nález vydává IBS vždy v písemné podobě. Zpravidla obsahuje minimálně:

- název rozhodčího soudu,
- místo a datum vydání,
- jména všech rozhodců,
- označení stran sporu, jejich zástupců a dalších účastníků sporu,
- předmět sporu,
- výrok, kterým je rozhodnuto o uplatněných nárocích a nákladech sporu,
- odůvodnění rozhodnutí,
- podpisy všech, příp. většiny rozhodců,
- sdělení předsedy rozhodčího senátu o skutečnosti, že nález nebyl přijat jednomyslně nebo ho některý z rozhodců odmítl podepsat.

IBS doručí rozhodčí nález stranám sporu doporučeně do vlastních rukou prostřednictvím držitele poštovní licence s nejméně desetidenní úložní lhůtou na adresy, které strany uvedly při rozhodčím jednání. Za doručenou zásilku se považuje i zásilka, jejíž přijetí adresát odmítl nebo se nedoručená vrátila IBS. IBS může rozhodčí nález doručit stranám prostřednictvím jejich datových schránek, pokud to strany umožní.

Účinek doručení zásilky nastává dnem, kdy se tato vrátí zpět IBS. Vrátil-li se IBS zpět zásilka, v níž byla určena lhůta pro procesní úkon, považuje se dnem vrácení zásilky lhůta za uplynulou.

8. Rozhodčí nález je konečný a závazný. Dnem doručení nabývá účinku pravomocného soudního rozhodnutí. Strany jsou povinny splnit všechny povinnosti uložené v rozhodčím nálezu ve lhůtách v něm uvedených. Nestane-li se tak, je nález vykonatelný a na jeho základě lze zahájit řízení o výkonu rozhodnutí nebo exekuci. Pokud se ve výroku nálezu ukládá povinnost k nějakému plnění, musí být současně určena lhůta pro toto plnění.

Na žádost strany sporu, kterou podá do 30 dnů od doručení rozhodčího nálezu stranám, může rozhodčí senát vydat doplňující rozhodčí nález, jestliže se ukáže, že nebylo rozhodnuto o všech nárocích stran.

9. Rozhodčí řízení končí právní mocí rozhodčího nálezu nebo doručením usnesení rozhodčího senátu o zastavení řízení.

Po ukončení rozhodčího řízení podá IBS zprávu o jeho výsledku sdružením AutoSAP, SDA a SAČR.

10. Náklady rozhodčího řízení zahrnují

- poplatek za rozhodčí řízení (zejména odměny rozhodců a další všeobecné náklady spojené s rozhodčím řízením ze strany IBS),
- zvláštní náklady vznikající arbitrážnímu centru IBS (především náklady spojené s prováděním důkazů, s výslechy svědků, s případnými znaleckými posudky v dané věci, s překlady, tlumočením atd., vždy jejich prokázaná, skutečná výše),
- vlastní výdaje stran.

Poplatek za rozhodčí řízení činí 3,0 % z hodnoty předmětu sporu, nejméně však 10.000,- Kč (nutno vzít do úvahy, že spory nerozhoduje jediný rozhodce, ale tříčlenný rozhodčí senát, navíc se nerozhoduje jako v obvyklé praxi bez ústního jednání, ale až na výjimky vždy při ústním jednání a neplatí se žádný správní poplatek), a dále DPH z této částky v zákonné výši. Zaokrouhuje se na celé stokoruny nahoru. Hodnota předmětu sporu se určuje zejména na základě:

- částky vymáhané v žalobě o peněžité plnění,
- hodnoty majetku vymáhaného žalobou o vydání majetku,
- hodnoty předmětu právních vztahů v okamžiku podání žaloby a to v žalobách určovacích nebo v žalobách o změnu právních vztahů,
- na základě dalších údajů, které jsou v dané věci k dispozici (např. o materiálních zájmech žalobce u žalob o určité konání nebo nekonání atd.).

Je-li v rozhodčí žalobě na zahájení rozhodčího řízení uplatněno více peněžitých plnění, je základem rozhodčího poplatku jejich součet.

Nelze-li nijak určit výši hodnoty předmětu sporu, je žalobce povinen zaplatit částku 20.000,- Kč. Pro případ, že teprve v průběhu sporu vyjde najevo skutečná hodnota předmětu sporu, je základem rozhodčího poplatku takto zjištěná hodnota. Přesahuje-li výše dodatečně stanoveného rozhodčího

poplatku poplatek 20.000,- Kč, bude poplatníkovi, který je povinen rozhodčí poplatek platit, doměřen rozdíl. Je-li rozhodčí poplatek zjištěn v částce nižší než 20.000,- Kč, rozhodčí poplatek se nevrací a zůstává v původní výši. Rozhodčí poplatek vyměřuje a vybírá IBS. Poplatek je povinna zaplatit podle faktury vydané IBS na bankovní účet IBS žalující strana při podání žaloby a žalovaná strana při podání vzájemné žaloby, popřípadě při uplatnění protinároku námitkou započtení. To znamená, že při podání vzájemné žaloby je žalovaná strana povinna zaplatit rozhodčí poplatek ve stejné výši, jako kdyby uplatněný nárok uplatnila žalobou hlavní. Při uplatnění námitky započtení je žalovaná strana povinna zaplatit poplatek ve výši 50 % poplatku, který by byla povinna zaplatit, kdyby nárok uplatnila žalobou.

Dokud není poplatek zaplacen, tedy nedošel na bankovní účet IBS, žaloba, vzájemná žaloba či námitka započtení se neprojednává, tzn. IBS nezačíná ústní jednání v rámci rozhodčího řízení.

Při zpětvzetí žaloby žalobcem, popřípadě protižaloby či námitky započtení žalovaným, nejpozději v pracovní den předcházející dni, na nějž bylo nařízeno první ústní jednání, zejména proto, že strany urovnaly spor smírem, jakož i v jiných případech, kdy IBS obdrží sdělení, že se strany vzdávají rozhodčího řízení, vrací se žalobci, popřípadě i žalovanému 50 % rozhodčího poplatku.

Rozhodčí poplatek jde zpravidla k tíži strany, která ve sporu neuspěla. Jestliže je v rozhodčím nálezu vyhověno žalobě jen zčásti, rozdělí se úhrada poplatku mezi strany a to zpravidla v poměru přiznané a zamítnuté části žalobního nároku. Strany sporu se ovšem mohou dohodnout i o jiném rozdělení poplatku.

O zvláštních nákladech rozhodčí senát s konečnou platností rozhoduje v rozhodčím nálezu nebo v usnesení o zastavení řízení. Zvláštní náklady rozhodčího řízení se hradí ve výši, v jaké tyto náklady skutečně vznikly. IBS může ke krytí těchto nákladů požadovat složení přiměřené zálohy.

Každá strana sporu si nese zpravidla sama výlohy, které jí vznikly, včetně případné odměny svého právního zástupce. V rozhodčím nálezu nebo v usnesení o zastavení řízení může být přiznána náhrada jejich výloh (včetně nákladů na právní zastoupení), a to zpravidla podle úspěchu ve sporu.

11. Jestliže není ve sporu vydán žádný rozhodčí nález, IBS vydá usnesení o zastavení rozhodčího řízení. Jedná se zejména o případy, kdy žalobce vezme svoji žalobu zpět nebo není-li uhrazen poplatek za rozhodčí řízení. Rozhodne zároveň podle předchozího průběhu rozhodčího řízení a konkrétního důvodu zastavení tohoto řízení o navrácení části rozhodčího poplatku oběma stranám.

12. Rozhodčí řízení u "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR" trvá podle náročnosti případu zpravidla 30 - 60 dnů od podání žaloby do vydání rozhodčího nálezu.

Pozn.:

Zástupci vedení AutoSAP/SDA/SAČR a IBS se budou scházet pravidelně nejméně jednou za rok na společném pracovním jednání zaměřeném na činnost "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR)", včetně vyhodnocení rozhodčích a mediačních řízení, případné nové legislativy, jmenování nových zástupců, změn jednacího řádu, nové výše poplatků atd.

■ **Rozhodčí a mediační doložka**

Výrobci motorových vozidel nebo jejich oficiální importéři mohou následující rozhodčí a mediační doložku připojit jako nedílnou součást nových dealerských smlouv nebo po odsouhlasení s dealerem dodatkem smlouvy touto novou doložkou nahradit stávající doložku v již platné dealerské smlouvě. Pokud se tak stane a pokud dojde ke sporu, který se týká plnění práv a povinností vyplývajících z dealerské smlouvy a který svoji povahou může být předmětem mediačního nebo rozhodčího řízení, žalující strana nebo obě strany se obrátí v souladu s níže uvedenou rozhodčí a mediační doložkou na "Rozhodčí a mediační institut AutoSAP/SDA/SAČR".

Text rozhodčí a mediační doložky:

Veškeré spory vzniklé z této smlouvy nebo v souvislosti s ní se strany zavazují řešit v souladu se zákonem č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů v platném znění, v mediačním řízení nebo v rozhodčím řízení s tříčlenným senátem u "Rozhodčího a mediačního institutu AutoSAP/SDA/SAČR" v souladu se statutem, organizačním řádem a jednacím řádem tohoto institutu, které jsou k doložce přiloženy.